పాపులర్ రచనలు చేయటం ఎలా?

యండమూరి వీరేంద్రనాథ్

(క్రిందటిసంచిక నుంచి తరువాయి)

పాత్ర పోషణ (కేరక్టరైజేషన్)

చాలా మంది రచయితలు పాత్ర పోషణ అనేది కేవలం నాటకాలకి సంబంధించినదే అనుకుంటారు. కానీ ఇది నాటకాలకి ఎంత ముఖ్యమో నవలలకి కూడా అంతే ముఖ్యం. ఆ మాట కొస్తే నేను బేసిక్‌గా నాటక రచయితని అయినందువల్లే నవలల్లో పాత్రపోషణ సరిగా కుదురుతుంది అని భావిస్తున్నాను. పాత్రపోషణలో నేను చేసిన తప్పులు కూడా ఈ అధ్యాయంలో తరువాత చెపుతాను. నాటకాల్లో రంగస్థలం మీద ప్రవేశించిన ఒక పాత్ర మొదట ఎలా బిహేవ్ చేస్తుందో చివరి వరకూ అలాగే ప్రవర్తిస్తుంది. నవలల్లో కూడా ఈ విధమైన ప్రవర్తనల 'కొనసాగింపు' జరగాలి (మధ్యలో పాత్ర స్వభావంలో మార్పు తీసుకురావటం రచయిత ఉద్దేశ్యం అయితే అది వేరే సంగతి).

నాటకాల్లో అయితే రంగస్థలం మీద కనపడే పాత్రని ప్రేక్షకుడు కళ్ళతో చూసి దాని స్వభావాన్ని అర్థం చేసుకుంటాడు. కానీ, నవల్లో అది సాధ్యం కాదు. అందువల్ల రచయితే వర్ణన ద్వారా పాత్రని పరిచయం చెయ్యాలి.

పాఠకుడికి కొన్ని నిర్దిష్టమైన అభిప్రాయాలుంటాయి. ఉదాహరణకి హీరోయిన్ తండ్రి పొడవుగా, గంభీరంగా నలభై అయిదేళ్ళ వయసులో ఉంటాడు. అలాగే రకరకాల విలన్స్ పట్ల అవగాహన ఉంటుంది. మరీ అవసరమైతే తప్ప ఈ అవగాహన నుంచి పాఠకుడిని దూరం చెయ్యకూడదు. ఇది పాత్ర యొక్క బాహ్య స్వరూపం గురించి విశ్లేషణ. ఇక అంతర్ స్వరూపం గురించి వస్తే ఏ పాత్రలయితే కథలో ముఖ్యమైన స్థానం వహిస్తాయో, ఆ పాత్రలన్నిటి యొక్క రూపురేఖలూ రచయిత మనసులో ముద్రింపబడి ఉండాలి. వాటి సంభాషణ ఆ పాత్రోచితంగానే సాగాలి తప్ప వేరే విధంగా కొనసాగకూడదు. ఉదాహరణకి, ఒక తెలివి తేటలున్న హీరోయిన్‌ని నవలలో పరిచయం చేయదలచుకుంటే ఆ పాత్ర మొదటినుంచీ చివరవరకూ అదేవిధమైన తెలివితేటలతో ప్రవర్తించాలి. అలాగే భావకురాలైన ఒకమ్మాయిని హీరోయిన్‌గా సృష్టించదలచుకుంటే ఆ భావుకత్వం మొదటి నుంచీ చివరవరకూ సాగాలి.

ఒక సంఘటనలో ఒక పాత్ర చాలా ఉదాత్తంగా ప్రవర్తిస్తే, మరొక సంఘటనలో అదే పాత్ర దానికి వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తిస్తే, అలా ఎందుకు ప్రవర్తించిందో రచయిత క్లియర్‌గా పాఠకులకి చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఉదాహరణకి రాముడు మొదటినుంచీ ధీరోదాత్తుడు. కానీ సీతని అగ్నిప్రవేశం చెయ్యమన్నప్పుడు అతడు ఎంతటి మానసిక క్షోభని అనుభవించాడో రచయిత చెప్పకపోతే ఆ పాత్రపట్ల పాఠకులకి సానుభూతి పోతుంది. అదేవిధంగా ఒక పాత్రలో అన్నీ గొప్ప గుణాలే ఉండి ఒక్క బలహీనత ఉంటే, ఆ బలహీనతని పాఠకులకి ముందే చెప్పడం మంచిది. ఎంతో గొప్పవాడైన ధర్మరాజుకి పాచికలాడే గుణం ఉందని ముందే చెప్పటం వల్లే పాఠకులకి ధర్మరాజుపట్ల భార్యని ఓడినా ఏవగింపు కలగదు. ఇదంతా పాత్ర పోషణ కిందే వస్తుంది.

వీలైనంతవరకు నవలలో ఒకటి రెండు పాత్రలని లోతుగా స్పృశించటం మంచిది. పాత్ర యొక్క ఆలోచనలనీ, ప్రవర్తననీ రచయిత బాగా ఆకళింపు చేసుకుని వ్రాస్తే లోతుగా వెళ్ళే కొద్దీ, ఆ పాత్ర పాఠకులకి బాగా అర్థమవుతుంది. అంతేకాకుండా పాత్ర యొక్క స్వభావాన్నీ, ప్రవర్తననీ ఎంత లోతుగా విశ్లేషించగలిగితే, (పాఠకులు తమకేమాత్రం ఆ పాత్ర ఆలోచనలపట్ల దగ్గర సంబంధం

ఉన్నా) ఆ పాత్రలో తమని తాము ఐడెంటిఫై చేసుకుని తృప్తిపడతారు. ఇలా పాఠకులు తృప్తి పడేట్లు రచయిత పాత్రల్ని సృష్టించే కొద్దీ, ఆ రచయిత పాఠకులకి దగ్గరవుతాడు.

ధీరోదాత్తత

తామూహించుకున్న కొన్ని గుణాల్ని పాఠకులు పాత్రలలో చూడటానికి ప్రయత్నిస్తారు. తాము సాధించలేని విషయాల్ని ఆ పాత్రలు సాధిస్తుంటే పాఠకుల యొక్క 'ఈగో' సంతృప్తి చెందుతూ ఉంటుంది.

మధుబాబు రచనల్లో, జేమ్స్‌బాండ్ నవలల్లో హీరో చేసే పనులన్నీ పాఠకులకి ఇలాంటి సంతృప్తినే ఇస్తాయి. ఆ మాటకొస్తే, సహజ వాతావరణాన్ని చిత్రీకరించే నవలల్లో తప్ప మిగతా వాటిల్లో హీరోగానీ, హీరోయినుగానీ నిరంతరం ఏదో ఒకటి సాధిస్తూ ఉండాలి. రామాయణ భారతాలు కూడా దీనికి మినహాయింపు కాదు. డబ్బు - డబ్బులో గాంధీ, ప్రియురాలు పిలిచేలో కార్తికేయ, అభిలాషలో చిరంజీవి, సెక్రటరీలో రాజశేఖరం, చక్రభ్రమణంలో డాక్టర్ చక్రవర్తి, షాడో - ఇలాటి ధీరోదాత్తులే. అనూష, అనూజ్ఞ, శ్రీకళ్యాణి, ప్రవల్లిక, రమ్య, వేద సంహిత ఈ విధమైన వ్యక్తిత్వమూ, తెలివితేటలూ ఉన్న అమ్మాయిలే.

ఒక్కొక్కసారి హీరో యొక్క ఓటమి కూడా నవలని పాపులరైజ్ చేస్తుంది. కొంతమంది పాఠకులు సానుభూతిని ఎక్కువ ఇష్టపడతారు. శరత్‌బాబు వ్రాసిన దేవదాసు ఇందుకు మంచి ఉదాహరణ. అలాంటప్పుడు ఆ పాత్రపోషణ మొదటినుంచీ అలాగే చిత్రీకరించుకుంటూ రావాలి. పాఠకులు ఎటువంటి సానుభూతిని ఆ పాత్ర మీద చూపిస్తుంటారో అలాంటి సానుభూతిని ఆ పాత్రపై మరొక పాత్ర చూపిస్తుండాలి.. సాధారణంగా అలాంటి పాత్ర హీరోయిన్ (ఆపోజిట్ సెక్స్) అయితే మంచిది. అలాగే ఒక నవలలో హీరోయిన్ ఎక్కువ కష్టాలు పడుతూ ఉంటే, ఆమెని సపోర్ట్ చేయటానికీ, కష్టాల్లోంచి బయటపడేయటానికి హీరో ప్రయత్నిస్తుండాలి.

వీటికి విభిన్నంగా ఎందుకు వ్రాయకూడదు? అని రచయితలకి అనుమానం రావచ్చు, వ్రాయచ్చు. కానీ, అలా విభిన్నంగా వ్రాస్తే, తప్పనిసరిగా దానిని సమర్థించగల సామర్థ్యం రచయితకి ఉండాలి.

మనోవిశ్లేషణ

చిన్న చిన్న వాక్యాల ద్వారా పాత్రని పాఠకుడి మనసులోకి చొప్పించవచ్చు. పాత్ర స్వభావాన్ని ఇన్‌డైరెక్ట్‌గా అతనిలోకి ఇంజెక్ట్ చెయ్యవచ్చు. ఈ క్రింది ఉదాహరణలు గమనించండి.

"మాయాబజార్ సినిమా వచ్చింది. చాలా రోజులనుంచీ దాన్ని చూడాలనుకుంటున్నాను. వస్తావా?"

"రాను".

"సరే, నేనూ వెళ్ళనులే" అన్నాడతను ఆఫీసుకు బయలుదేరుతూ.

అతను ఆఫీసుకు బయలుదేరుతూ "మాయాబజార్ సినిమా వచ్చింది వెళదామా?" అనడిగాడు భార్యతో.

"రాను. అలాంటి సినిమాలు నాకిష్టం లేవు."

అతడు అసంతృప్తిగా "సరే, నేనూ వెళ్ళనులే" అన్నాడు.

అతను ఆఫీసుకు బయలుదేరుతూ "మాయాబజార్ సినిమా వచ్చింది వెళదామా?" అనడిగాడు భార్యతో.

"రాను. నాకలాంటి సినిమాలు ఇష్టముండవు."

అతడికి బాగా అసంతృప్తిగా అనిపించింది. పెళ్ళయిన ఇన్ని సంవత్సరాలలో అతడి ఏ చిన్న కోర్కెనూ ఆమె ఒప్పుకోలేదు. తానే ఆమె అభిరుచులకి సరిపోయేలా చాలావరకూ మారాడు. కానీ, ఏదో అసంతృప్తి.

"సరే, నేను వెళ్ళనులే" అన్నాడు ఆఫీసుకి వెళ్ళటానికి ఫైలు తీసుకుంటూ.

"మాయాబజార్ సినిమా వచ్చింది వెళదామా?" అనడిగాడు భార్యతో.

"రాను. నాకలాంటి సినిమాలు ఇష్టముండవు."

"చూడు! మన పెళ్ళయిన ఇన్ని సంవత్సరాల్లో నువ్వేనాడు నాకిష్టమైన పనులు చేయలేదు. ఇది చాలా చిన్న కోరిక. నువ్వు అంత చిన్న విషయం ఎందుకు అర్థం చేసుకోవు? ఒక్కసారి నాతో ఆ సినిమాకి వస్తే నష్టమేమిటి" అన్నాడతను.

ఆమె మాట్లాడలేదు.

"సరే, నేను వెళ్ళనులే" అన్నాడు ఆఫీసుకి బయలుదేరుతూ.

పై నాలుగు ఉదాహరణల్లో ఒకే సంఘటనని నాలుగు రకాలుగా వ్రాయటం జరిగింది. అన్నిటికన్నా మొదటి ఉదాహరణలో రచయిత కేవలం పాస్ మార్కులు మాత్రమే సంపాదించాడు. "సరే, నేనూ వెళ్ళనులే" అని భర్త కోపంగా అన్నాడా, అసంతృప్తిగా అన్నాడా, నిర్లిప్తంగా అన్నాడా అనే విషయం రచయిత చెప్పలేదు. కాబట్టి పాత్ర స్వభావం పాఠకుడికి అర్థమయ్యే అవకాశం లేదు.

ఇక రెండో ఉదాహరణకి వస్తే ఇక్కడ "అసంతృప్తి" అన్న చిన్న పదం పెద్ద భూమికని పోషిస్తుంది. ఆ విధంగా రెండో ఉదాహరణ వ్రాసిన రచయిత పాస్ మార్కులకన్నా కొద్దిగా ఎక్కువ సంపాదిస్తాడు. పాత్ర మూడ్‌ని కరెక్ట్‌గా చెప్పాడు. కానీ రెండో ఉదాహరణలో రచయిత భాషలో రెండు తప్పులున్నాయి. 'అడిగాడు భార్యతో' అన్న ప్రయోగం తప్పు. అదీగాక 'నాకిష్టం లేవు" అన్న భార్య మాటల్లో కూడా తప్పుంది. 'అలాంటి సినిమాలు నాకిష్టం ఉండవు' అని వ్రాయాలి.

ఇక మూడో ఉదాహరణ, భార్య తనతో కలిసి సినిమాకి రాకపోవటం అసంతృప్తిగా ఉన్నమాట నిజమే. కానీ, ఆ భర్త తన మనసులో ఎలా ఫీలయ్యాడు అని వ్రాయటం ద్వారా మూడో ఉదాహరణలో రచయిత ఫస్ట్‌క్లాస్ మార్కులు సంపాదించాడు.

నాలుగో ఉదాహరణలో కూడా రచయిత ఫస్టు మార్కులే సంపాదిస్తాడు. అయితే మూడో ఉదాహరణకీ, నాలుగో ఉదాహరణకీ తేడా ఏమిటంటే మూడో దాంట్లో ముఖ్యపాత్ర ఇంట్రావర్ట్. మనసులో విషయాలు బయటకు చెప్పడు. లోపల లోపలే కుమిలిపోతాడు. నాలుగో ఉదాహరణలో ఆ పాత్ర తన మాటలు, తన అభిప్రాయాలు భార్యకి చెప్పగలుగుతున్నాడు. ఈ విధంగా ఒక పాత్ర ఇంట్రావర్టా, ఎక్స్ట్రావర్టా అనేది చాలా నైపుణ్యంతో 3,4 ఉదాహరణల్లో రచయితలు పాఠకుల మనసుల్లోకి ఎక్కించగలిగారు. ***ఇలాంటి చిన్న చిన్న జాగ్రత్తలే నవలని పాపులరైజ్ చేయటానికి సహాయపడతాయి.*** దీన్నే మరోరకంగా చెప్పాలంటే 'మనోవిశ్లేషణం' అంటారు. అవసరమైనప్పుడు పాత్రల యొక్క భావాల్ని విశ్లేషణం చేయటం ద్వారా రచయిత పాఠకుడికి మరింత దగ్గరవుతాడు. అయితే ఈ మనోవిశ్లేషణ మరీ ఎక్కువయితే, అసలు కథని వదిలేసి రచయిత తన భావాల్ని మాత్రమే పాఠకుడికి చెప్పే 'నస' ఎక్కువవుతుంది. ఇటువంటి (రచయిత) డామినేషన్ ఇటీవల నా నవలల్లో కనబడటం నేను గమనించాను. దీన్ని వీలైనంతవరకూ తగ్గించుకోవాలి.

ఒక్కొక్కప్పుడు కథలో రెండు పాత్రల భావాలూ బలీయంగానే ఉంటాయి. అలాంటప్పుడు ఏ పాత్ర ఏ విధంగా భావిస్తుందో క్లియర్‌గా చెప్పటం ద్వారా పాఠకుడు తనకి ఏ వాదన నచ్చుతుందో ఆ పాత్రని సమర్థించటం మొదలుపెడతాడు.

ఏ పాత్ర గురించి చదువుతుంటే ఆ పాత్ర వాదన కరక్టే అనిపించేలా వ్రాయటం ఒక టెక్నిక్ (దీన్ని 'వెన్నెల్లో గోదావరి' అన్న నవలలో ఉపయోగించాను.) నవలలో ఇలాంటి వాదోపవాదాలు పాఠకుల్ని చాలా బాగా ఆకట్టుకుంటాయి. ఇద్దరు చెప్పేదీ కరెక్టే కదా అనిపించాలి.

అయితే ఇటువంటి టైపు మనోవిశ్లేషణ, 'నాటకీయత ఎక్కువ ఉన్న నవలల్లో' ఉపయోగించటం అంత మంచిది కాదు. ఎందుకంటే *ఎప్పుడైతే మనోవిశ్లేషణ ప్రారంభమయిందో అప్పుడు నవల యొక్క స్పీడ్ తగ్గిపోతుంది.*

ఈ క్రింది ఉదాహరణ గమనించండి.

హీరో, హీరోయిన్లు ఇద్దరూ ప్రేమించుకున్నారు. హీరోకి పెళ్ళి కావలసిన చెల్లెలు ఉంది. ఆ పెళ్ళయ్యేవరకు తను పెళ్ళి చేసుకోవటం అతనికిష్టంలేదు. హీరోయిన్ తండ్రి పెళ్ళి సంబంధాలు చూస్తున్నాడు. ఆ విషయం హీరోయిన్ ఒక హోటల్లో హీరోకి చెప్పింది. ఇంక మూడురోజులే గడువుందని, ఈ లోపులో ఏదో ఒకటి తేల్చకపోతే తన పెళ్ళి జరగటం ఖాయమని హీరోయిన్ హీరోకి చెప్పింది. అంతలో వెయిటర్ బిల్ తీసుకొచ్చి టేబుల్ మీద పెట్టాడు.

అతడు బిల్ తీసుకోబోయాడు. ఆమె వారిస్తూ "వద్దు మోహన్. ప్రతిసారి నువ్వే ఇస్తున్నావ్. ఈసారి నన్నివ్వనీ" అంది పర్సులోంచి డబ్బులుతీస్తూ.

అతడికి అదిష్టం లేకపోయింది. కానీ, ఆ బిల్ ఆమెని ఇవ్వనీయకపోతే బాధపడుతుందనుకున్నాడు. ఆమె యొక్క ఇండివిడ్యువాలిటీ అతనికి తెలుసు. కానీ, మొగవాడిగా తను, తన కాబోయే భార్యపట్ల అన్నివిధాలా డామినేటింగ్‌గా ఉండాలని అతని ఉద్దేశ్యం. రేప్పొద్దున పెళ్ళయిన తర్వాత కూడా ఆవిడ ఇలా ఉద్యోగం చేస్తూ సినిమాకి టిక్కెట్లు కొనడం, హోటల్స్ బిల్ పే చేయడం మొదలుపెడితే అది తన అహానికి పెద్ద దెబ్బ. ఫస్ట్ తారీఖు రాగానే జీతం తీసుకొచ్చి ఇంట్లో ఇవ్వాలి. అప్పటినుంచీ అన్ని ఖర్చులూ తనే పెట్టాలి అన్నది అతని అభిప్రాయం.

అతను ఆలోచనలో ఉండగానే ఆమె బిల్ పేచేసి "పద పోదాం" అంది కుర్చీలోంచి లేచి నిలబడుతూ. అతడు కూడా లేచి బయటికొస్తూ "మనం మూడురోజుల్లో ఏదో ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలి సుజాతా!" అన్నాడు.

పై సంఘటన అతని యొక్క మానసిక విశ్లేషణ చెప్పటానికి రచయిత బాగా ప్రయత్నం చేశాడు. అయితే నవలకి ఏమాత్రం సంబంధం లేని విశ్లేషణ ఇది. అతడు, అతడి పెళ్ళి, అతడి చెల్లెలి పెళ్ళి - ఇది ప్రధానాంశంగా గల నవలలో 'పెళ్ళయితే అతడు ఏ విధంగా ప్రవర్తిస్తాడు' అనేది చెప్పటం అనవసరం.

ఇదే నవలలో ఆ తర్వాతి చాప్టర్‌లో వాళ్ళిద్దరి పెళ్ళయిపోయి ఆర్థికపరంగా వాళ్ళిద్దరి మధ్యా ఏ విధంగా గొడవలొస్తాయి అనేది నవల ప్రధానాంశమైతే ఈ విధమైన మానసిక విశ్లేషణ చాలా ఉపయోగపడుతుంది.

కాబట్టి, రచయిత అవసరమైన విశ్లేషణ మాత్రమే చెయ్యాలి తప్ప, పాత్ర యొక్క అనవసరమైన కోణాలన్నిటినీ పాఠకుడికి చెప్పటం అనవసరం.

వచ్చే సంచికలో పాత్రల పేర్లు